

Samenvatting Emissiereductieplan (ERP)

Abamectine

Mei 2025

Op basis van een tussentijdse evaluatie (2022) van de Kaderrichtlijn Water (KRW) is abamectine opgenomen in het Impulsprogramma KRW met als doel overschrijdingen van de milieukwaliteitsnormen door abamectine in oppervlaktewater terug te dringen. In een meer recente evaluatie (2024) zijn geen overschrijdingen van abamectine in KRW waterlichamen gevonden. Echter, in andere wateren wordt nog met enige regelmaat een beperkt aantal overschrijdingen vastgesteld, met name in glastuinbouwgebieden (Bestrijdingsmiddelen Atlas, 2021-2023).

Door de lage milieukwaliteitsnormen in combinatie met een vaak onvoldoende gevoelige meetmethode zijn vele monitoringslokaties als niet toetsbaar gerapporteerd. Dit bemoeilijkt een correcte interpretatie van de waterkwaliteitstoestand voor abamectine. Ondanks deze beperking blijken overschrijdingen vooral gerelateerd aan het gebruik in de glastuinbouw. Om de toetsbaarheid te verbeteren pleiten wij ervoor dat een door ILOW (Integraal Laboratorium Overleg Waterkwaliteitsbeheerders) ontwikkelde analytische methode, die wel voldoende gevoelig blijkt te zijn, breed geïmplementeerd wordt in de waterkwaliteitslaboratoria.

Rekening houdend met de stofeigenschappen verwachten we dat de meest belangrijke emissieroutes voor de buitenteelten drift, run-off (erosie), en puntbronnen (erfemissie) zijn. Voor binnenteelten zijn emissies via (onbekende) lekstromen, bij teeltwisseling en schoonmaakoperaties en eventuele slecht werkende zuiveringssystemen de meest waarschijnlijke oorzaken van overschrijdingen. Er is geen reden om aan te nemen dat goed landbouwkundig gebruik in de glastuinbouw aanleiding geeft tot significante emissies.

In recente jaren is de registratie status van abamectine bevattende middelen in Nederland gewijzigd. De impact van deze wijzigingen is nog niet zichtbaar in de monitoring resultaten gebruikt voor dit ERP (2021-2023). De wijzigingen omvatten:

- Geen gebruik meer in buitenteelten na 1 juli 2024
- Geen toelating meer voor niet-professioneel gebruik (sinds 1 april 2024).
- Geen toelating meer als biocide in Nederland (sinds 30 juni 2023)
- Geen gebruik meer in zijwaarts gespoten teelten (appel, peer, boomkwekerij) met hoger risico voor drift emissies sinds 2024.

Het is de verwachting dat de gewijzigde registratie status aanleiding zal geven tot verminderde emissies van abamectine naar oppervlaktewater. Nu reeds is een daling in het gebruiksvolume zichtbaar (25 tot 30% daling sinds 2022).

Voor het toegelaten gebruik in de glastuinbouw vestigen we de aandacht op:

- De vele multi-stakeholder activiteiten (*Platform Glastuinbouw Nederland*) gericht op het terugdringen van emissies door de glastuinbouw. We roepen de telers op deze ontwikkelingen van nabij op te volgen.

- Toekomstige invoering van een 4de stap op (meerdere) RWZIs met als positief effect een verbeterde verwijdering van gewasbeschermingsmiddelen uit het effluent.
- Strengere lozingsnormen voor de glastuinbouw vanaf 1 januari 2025.
- Bewustwording rond lekstromen en goede praktijken bij teeltwisseling.
- Verdere uitwerking van het concept “nullozers” (protocol/certificatie/borging) en mogelijkheid van opname van dit concept als toepassingsvoorwaarde.
- Strikte naleving van het wettelijke gebruiksvoorschrift en de anti-stapelzin (maximale stof limiet).

**SAMENWERKEN AAN EEN BETERE WATERKWALITEIT OM ZO EEN EFFECTIEF
MIDDELENPAKKET TE BEHOUDEN**